

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2004

187

447

Ճ Է Ն Ն Է Թ

Է Ս Է Ր Ի

ՓՐՕՑ. ԱԼԻԲՍԱՆ Յ. ՊԷՋՃԻԵԱՆ

معارف عوميه نظارت جليله سنك ۱۶ ذى الحجه ۳۲۲ و ۸ شباط
 ۳۲۰ تاريخى و ۶۸۹ و ۱۰۳۵ نومرولى رخصتنامه سيله
 نشر اولمشدر

Մեզարիֆի Պայպլ Հաուստա 'իպատեր ետէն
 նեմա'ար բարաֆընտան քեովիէ օլունարագ
 բապ' օլունմըլ տըր

ԻՍԹԱՆԳՈՒՏԱ

ՄԱԹՊԱ՛Ս Ի Ա. ՅԱԿՈՐ ՊՕՅԱՂԵԱՆ

1905

Ճ Է Ն Ն Է Թ

Է Ս Է Ր Ի

Փ Ր Օ Յ. Ա Լ Ի Ք Ս Ա Ն Յ. Պ Է Ջ Ջ Ի Ե Ա Ն

معارف عوميه نظارت جليله سنك ۱۶ ذى الحجه ۱۳۲۶ و ۸ شباط
۲۲۰ تاريخى و ۶۸۹ و ۱۰۳۰ نومرولى رخصتنامه سيله نشر اولتشد

Մեաքիֆի Պայպ Լաուսա 'իպատեք ետեն մեմա'ար
բարաֆընտան բեմիյե օլաւարագ բապ' օլաւմըլ տըր

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ Տ Ս

Մ Ա Թ Պ Ս ' Ա Ի Ա Ս Յ Ա Կ Ո Ւ Պ Օ Յ Ա Ջ Ե Ա Ն

1905

484-42

(531)

22

Ճ Է Ն Ն Է Թ

«Վէ օրատա կէճէ օլմայանագ»
Վ,ահի 22. 5:

Ախրէթ վէ միւսթագպէլ 'էօմր թէսավվու-
րու 'Սհաը 'Սթիգտէ, կէճէտէն կիւնտիւղէ կի-
պի,ատըմ'ատըմ'իլէրիլէր: Սբրահամ, իսահակ
վէ Յակոբ վէֆաթ էթտիքտէն չօգ սօնրա,
Սլահ եինէ անլէրին Սլահը օլտըղընը պէյան
էտէր: Անճի Մէղմուրու եազան, «Եա՞ րապպ
էհլի տիւնեա ատէմլէրտէն պէնի գուրթար,
անլէրին քի նասիպի պու հայաթտա տըր»,
տէտիքտէն սօնրա «Պէն սալահ իլէ տիտարը-
նը կէօրիւպ ույանտըղմտա սիմանտան տօյա-
ճաղըմ» տէմիշ տիր: 73 իւնճիւ Մէղմուրտա
չէրիլէրին պու 'էօմրտէքի զէմանի մուվաֆ-
ֆագիյէթինի պէյանտան սօնրա, «Լաքին պէն
տա՞իմա սէնին իլէ իմ, թէտպիրինլէ պէնի
իհտա էտիպ պա՞տէհու պէնի ճէլալ իլէ ա-
լաճագսըն. թէնիմ վէ գալպիմ ֆանի իսէ
տէ, գալպիմին գուրվէթի վէ նասիպիմ իլէլ
էպէտ Սլահ տըր» տէմիշ տիր: Յորուն քիմ

38739-67

իտիւյնի վէ 'ասրընը թասմ պիւմէյօր իսէք տէ, պս պապտէ էֆքեարը փէք վաղըհ կէօրիւնիւյօր. «Պիլիւրիմ քի պէնիմ վէլիմ հայյ տըր...», վէ տէրիմտէն սօնրա պու թէնիմ ֆէնա պուլուր իսէ տէ, ճէսէտիմտէ Ալլահը կէօրէճէյիմ», տէմիշ տիր: (Յոր. 19. 25. 26:) Վահի քիթապընտա Յովհաննէս առաքեալըն պիւտիրտիյի «Եէնի սէմա վէ եէնի զէմին» խապէրինէ, անտէն 'ասրլար էվվէլ Եսայի վէյղամպէրին քիթապընտա բասթ կէլիյօրըզ: (Եսայի 65, 17:) Դանիւյէլ տահա աչըզ լիսան իլէ, «Եէրին թօփրաղընտա ույույանլարտան չօղլար, պա'ղըսը հայաթ ը էպէտիյէյէ, վէ պա'ղըսը հագարէթ վէ բէզալէթ ի էպէտիյէյէ ույանահագլար տըր» տէմիշ տիր: (Դան. 12. 2:)

Տէմէք հահէթ տէյիլ տիր քի, պու թէ սավվուրուն միւքէմէլի 'Ահտը ճէտիտտէ պուլունուր: «Իզգէթ վէ լայէմութլուղա թալիպ օլանլարա հայաթ ը էպէտիյէ վէրէճէք:» (Բօմ. 2. 7:) «Պիլիւրիզ քի պու զէմինի խանէմիզ պօղուլուր իսէ, Ալլահ թարաֆընտան էպէտի պիր պինամըզ վար տըր»: (2 Կորն. 5. 1:) «Պիլիւրիզ քի, Օ իզհար օլունտուղունտա Անա միւչապիհ օլահաղըզ. զիրա Անը, հէման օլտուղու կիպի կէօրէճէյիլ»: (1 Յովհ. 3. 2:) Պիւթիւն խրիսթիյան տինի

պունուն իւզէրինտէ տուրուր, վէ էսասը Յիսուս քէնտիսի տիր: «Շիմտի իսէ, էօլիւմիւ իպթալ էտիպ հայաթ վէ լայէմութլուզ զուհուրա կէթիրմիշ տիր:» (2 Տիմ. 1. 10:) «Էօլիւլէր իպնուլահըն ավաղընը իշիտէճէքլէր, վէ իշիտէնլէր տախի տիրիլէճէքլէր տիր»: (Յովհ. 5. 25:) «Գըյամէթ վէ հայաթ պէն իմ»: (Յովհ. 11. 25:) «Փէտէրիմին էվինտէ չօզ մէսքէնլէր վար տըր»: (Յովհ. 14. 2:) «Էյ ֆէտէր, իսթէրիմ քի, պանա վէրտիյին քիմսէլէր պուլունտուղում եէրտէ պէնիմ իլէ պերապեր օլալար, թա քի պանա վէրտիյին ճէլալը միւչահատէ էտէլէր»: (Յովհ. 17. 24:) Էսասը Յիսուս օլտուղու կիպի թէ'էմիհնաթը տախի Յիսուս տըր. «Պէն հայաթտա իմ, սիզ տախի հայաթտա օլահագսընըզ»: (Յովհ. 14. 19:)

Ալլահըն վարլըղընը վէ սըֆէթ ի ճէլիլէլէրինի գապուլ էտէն վէ ինսան բուհու վէ գապիլիյէթլէրի Անըն միւրատընըն էսէրլէրի օլտուղունա իման էտէն պիր քիմսէ իշիւն, միւսթագպէլ 'էօմիլիւ թէսլիմ էտիպ մուճէպինճէ եաշամագ հէր հալտէ զարուրի տիր: Պարպար վէ մէտէնի, 'աթիզ վէ ճէտիտ սայքի ճիւմլէ միլլէթ վէ գապիլիլէրին 'ատաթ ու 'իթիգատաթ ը մէզհէպիյէսի պունա թագվիյէթ վէրիյօր: Ինսան տա'իմ եաշամագ իսթէյէն պիր մախլուզ

օլուպ մա'տուսկէթ ֆիքրի անըն մէյլ ու միզա-
 ճընա մուղայիր կէօրիւնիւյօր : Ղայրի մահտուս
 պիր թէգատտիւմ իչիւն ինսանտա գապիլիյէթ
 մէվճուտ օլուպ, հայլան վէ նէպաթ վէ ճան-
 սըզ մախլուգաթ իչիւն քէմալա ֆուրսաթ
 վար իքէն, ինսանըն պու ֆուրսաթտան մահ-
 ըում էտիլմիչ օլուղունու տիւշիւնմէք շու
 'ալէմտէ էն պէօյիւք պիր տիւզէնսիլլիյի գա-
 պուլ էթմէք սայըլաճաղընտան, պու պէօյիւք
 հազիգաթա, եա'նի միւսթազպէլ 'էօմրէ ի-
 նանմաղա պու ճիհէթտէն տախի մէճպուրիյէթ
 հասըլ օլույօր : Լաքին շիմտիքի մագսէտիմիզ,
 մէս'էլէնին պու ճիհէթի, եա'նի ճանըն էօլ-
 մէլլիյի, վէ միւսթազպէլ 'էօմրիւն իսպաթլա-
 ըըյէ օղրաշմազ օլմալըպ' անճազ անը, ին-
 ճիլ ի Շէրիֆին պիղէ թազտիմ էյէտիյի միւս-
 պէթ պիր հազիգաթ մագամընտա ալըպ' պի-
 ղի անա ըապթ վէ ճէլպ էտէն խուսուսլար-
 տան պիրինի միւթալա'ա էթմէք տիր, քի շու
 տըր, եա'նի,

“ՕՐԱՍԱ ԿԷՃԷ ՕԼՄԱՅԱՃԱԳ”

1. Պու տէմէք տիր քի, Օրասա զա'իֆլէ վէ
 'աճիլլէ օլմալըպ' չիւնքի, կէճէ զա'իֆլիյէ
 'ալամէթ տիր : Էն սաղլամ վիւճիւտիւն գուվ-
 վէթի պիլէ, պուրատա մահտուտիյէթէ թա-
 պի' տիր : Պա'ղը ֆիտանլար պիր միւտտէթ

գարանլըգտա գալմատըգճա թէքրար հայաթ
 իպրաղ էտէմէտիքլէրի կիպի, ինսան տախի,
 գուվվէթիւնին թաղէլէնմէսի իչիւն պիր միւտ-
 տէթ գարանլըգա չէքիլիպ ըահաթլանմաղը
 լաղըմ կէլիյօր : Կաթըր Գողիաթ, վէ պիր
 մէրքէպ չէնէսիյէ պին քիշի թէլէֆ էտէն
 Սամիտոն պիլէ “յէ” միւհթաճ տըրլար, էֆ-
 լաթուն 82 եաշատը. Պիզմարգ անա եագըն.
 վէ կլատսթըն 90 կիպի, լաքին պու ատէմէք
 պիլէ օլ տէրէճէ զա'իֆ վէ 'աճիլ իտիլէր քի,
 ույգու իչիւն սէնէլէրինտէն էֆէյի պիր գըսմ
 թարհ օլունմազ լաղըմ կէլտի. չէօյէքի, ի-
 ֆա էտէճէքլէրի խըզմէթլէրի կէօրէ պիլմէլէ-
 ըի իչիւն 30-40 սէնէ ույումալարը լաղըմ
 իտի : Պիր գաշ կէճէնին ույգուսուղըղու
 պիղի նէ հալլէրէ կիրիֆթար էյէտիլինի աճը
 թէճըրիպէլէրիմիզ իլէ փէք 'ալա պիլիրիզ : Ա-
 տէմ նէ չօգ սըրալարտա էօյլէ հալլէրէ կէ-
 լիյօր քի, պիր սա'աթ ույգույա պէտէլ չօգ
 չէյ վէրմէյէ ըաղը իքէն օ էլինէ կէլմէյօր :
 կէճէ իչիւն միւթէլէքքիր օլտազ կէրէք. “Օ
 սէվտիքլէրինէ ույգու վէրեր” : Կէճէ իչիւն
 մահճուպ օլտազ կէրէք. զիրա զա'իֆ վէ մէր-
 պութ մախլուգլար օլուղունմուղու պիղէ իխ-
 թար էտէր : Ֆազաթ պու 'աճիլլէք պուրասը
 իչիւն տիր : “Ֆանի ճէսէտ ֆէնա պուլմայանը,
 վէ էօլիւմիւ էօլիւմսիւղլիւյիւ կիյտիքտէն

սօնրա՝ պունա արթըդ լուղում գալմայա-
ճագ . «Օրատա կէճէ օլմայաճագ» :

2. կէճէ մա՛րմախ ճէհէնէնէ մահրոտիէն , եա՛-
նի , ճահրլիք վէ պիկիսիղլիք 'ալամէթի տիր :
Ատէմ գարանըգտա էթրաֆընը կէօրէմէզ :
Քէնտինտէն պիր ատըմ էօթէտէ պուլունան
Ֆէլաքէթ եա իգպալտան խապէրի օլմազ :
19ունճու 'ասըն սերմայէսիլէ 20նճի 'ասրա
կիրմիչ օլան պէշէրիլէթին մա՛րլմաթը տա՛ր-
րէսի հալա նէ գատար տար օլտուղընը ան-
լաթմագ իչիւն կէլէճէք 20-23 սէնէնին միւ-
րուրը լաղըմ աըր : Նէ՛ չօգ քէրրէ , վալի-
տէյն վէ տօսթլար վէ հէքիմէր , գալպէրի
խուն իլէ տօլու օլտուղու հալտէ , միւհլիք 'իլ-
լէթլէր փէնչէսինէ տիւշմիւշ օլան սէվկիւլիւ-
լէրինին եաթաղը էթրաֆընտա տիղիլիշ , ան-
ճագ էլլէրինի օղալայարագ նաղար էթմէքտէն
պաշգա պիր շէյ եափամայօրլար : Պո- կե-
չարէսիզ տէնիլէն մարաղ ե-րը՝ չարէլի օլա-
պիլիր , տէվասը պուլունա պիլիր : Չի չարէ քի
պու կիւնքի պիկիսիղլիք ուղուրունա օն պին-
լէր վէ միլեօնլար դուրպան կիթմէքտէ տիր :
Թիւճճար պիլթիւն ֆիրասէթ վէ թէճըրիպէ վէ
հիսապարը իլէ պէրապէր , եինէ տէ իֆլասը
մուճիպ օլաճագ փաղարըղա կիրիյօր : Պիր
սէյեհան թէշէպպիւս էյլէտիլի եօլճուլուգ քէն-
տի իւզէրինէ 'էօմրիւ գատար պահալը օթու-

րաճաղընը պիլմէյերէք եօլա չըգըյօր : Ճահրլի-
լիք նէ՛ պէօյիւք աֆէթ տիր : Ատէմէր սըն-
հէթ գա՛րտէլէրինի , թահսիլ ի սերվէթ ու-
սուլարընը , վէ թա՛րլմ ու թէրպիլէ մէպտէ-
լէրինի շիտիքինտէն զիյատէ պիլսէլէր իտի ,
մէ՛ մուրիյնի բուհանիլէլէրին , վէ տօղթօրլարըն
վէ մէհքէմէլէրին իշի խայրճա ազալտըգտան
պաշգա , տիլէնճիլէրին վէ Ֆազըը հալտէն ըէն-
ճիտէ օլանլարըն սայըսը տախի էքսիլէճէք իտի :
'Այնի մահտուտիլէթ մէզհէպի տա՛րիտէ
տախի կէօրիւլմէքտէ տիր : Միւ՛մին պիլէ փէք
չօգ խուսուպարտա գարանըգտա տէյի՛լ մի
տիր : Օ քէնտի քէնտինի , քէնտի բուհունու
վաճիպ օլտուղու տերէճէտէ անլայօրմու : Բօմ .
7. 14տէ կէօրիւլտիլիւ վէճհ իւզրէ , ինսան
խայր իլէ շէրրտէն մախլութ , վէ տէրունի միւ-
ճահէտէսի քէնտինի լէրզան էյլէյէն 'աճիպ
պիր մախլուգ տէյի՛լ մի տիր : Յօբուն սօն
թագրիրի (42. Յտէ) պէյան էթմէյօր մը , քի
'էօմրիւնիւն պէօյիւք փայը Ալլահ հագըըն-
տա փէք մահտուտ մա՛րլմաթլէ կէչտի : Սէն
միւ՛մին սին . պէլքի չօգ սէնէլէրտէն պէրու :
Լաքին պու կիւն ինճիլտէ պէյան օլունան հա-
ղիգաթլարը նէ՛ տերէճէ անլայօրսուն : Քրիս-
տոսըն նասըլ պիր զաթ օլտըղընը Ֆէհմ էյ-
լէտի՛ն մի : Պու տիւնեատա զահիր օլան Մու-
գատտէր ի իլահի 'ամէլլէրինին տէրինիլինէ

վազը՞ օլտո՞ւն մը : Խոսուտսի իլհամա մալիք
 օլան Պօղոս պիլէ պու շէյլէրի պունտան 1900
 սէնէ էվիլէլ անլայամայօր իտի : «Ե՛յ Ալլահըն
 զանիլիք վէ հիքմէթ վէ իլմինին տերինլիլի .
 Անըն հիքմէթի թէֆէհհիլատէն , վէ թարիզ-
 լէրի թէֆթիչտէն նէ՛ դատար իսթիւն տիր ,”
 տէմիլ իտի : Շիմտի անլաչըլը՛յօր մը : Հաթթա
 շու միւթալա՛ա էյլէտիլիմիզ ճէննէթի նէ՞ տէ-
 տերէճէ պիլիլիլ : Յովհաննէս առաքեալ վա-
 հի քիթապընտա , անը վասփտան յաճ հիսս է-
 տերէք ալթուն վէ միւճէվհէրաթ իլէ իֆատէյէ
 չալըչըր շըր : Լաքին հագիդաթ ը հալ էօյլէ
 մի տիր : Տէյի՛ւ մի քի , «Ալլահըն քէնտինի սէ-
 վէնլէրէ հաղըրլատըր շէյլէրի կէօղ կէօրմէ-
 միչ , գուլագ իչիթմէմիչ վէ ատէմին ֆիքրինէ
 կէլմէմիչ տիր :” Բապպըմըզ Պետրոսա տէտի-
 յինի հէր յասըրն հէր խրիսթիյանընա տէմիչ
 օլտու , «Պէնիմ սանա նէ ետփտըղըմը շիմտի
 պիլմէզսին :” «Մէլէքիթ Ուլլահըն էսրարընա
 վազըֆ օլմագ սիզէ իհասն օլունմամըչ տըր :”
 Միւսթագպէլ ՚էօմիտէ տախի իլէլ էպէտ քէչֆ
 օլունմատըզ վէ քէչֆ օլունմամագ չօզ շէյ գա-
 լաճագ իսէ տէ , եինէ պու տիւնեանըն գա-
 րանըղը գալմայաճագ : «Շիմտի այինէտէն
 կիպի վէ բէմը իլէ կէօրիւր իքէն օլ զէման
 եիւզ եիւզէ կէօրէճէյիլ” շիմտի փէք չօզ
 խոսուտլարտա գարանըղտա վէ կէճէտէ ի-

քէն օլ վազըթ կիւնէչի պաթմայան տի-
 յարտա պուլունաճաղըզ : «Օրատա կէճէ օլ-
 մայաճագ :”

3. կէճէ , Ֆլադ — Ֆլադ — ալամէ-
 թի տիր : կէճէ՛ եըրթըճը հայվանլարըն վէ
 պայգուչարըն սէվտիլի վազըթ օլտուղու կի-
 պի , պու տիւնեատա իճրա օլունան խա-
 պասաթըն պէլլի զէմանը տա կէճէ տիր :
 Նուր իլէ իմթիղաճ էթմէյէն յամէլլէր կէ-
 ճէնին գարանըղընը պէքլէրլէր . «Սէրխօչ-
 լուզ էտէնլէր կէճէլէյին սերխօչլուզ էտէր-
 լէր” : Տա՛իմ պէօյլէ տիր : Հէր նէվ՛ ֆէնա-
 լըղը իրթիքեապ էտէնլէր՝ յալէսսէվիլէ գա-
 րանըղըն գալըն փէրտէսի ալթընա շէքիլի-
 լէր : Օլ սէպէպտէն , «Օրատա կէճէ օլմայա-
 ճագ” տէմէք , գարանըղըն յամէլլէրի , եա՛նի
 շէրը ու ֆէսատ օրատա օլմայաճագ տըր տէ-
 մէք տիր : Տիւնեանըն սէլամէթինի իլալ է-
 տէն հարամիլէր , գաթիլլէր , գումարպաղլար ,
 զինաքեարլար , տօլանտըրըճըլար վէ պէքրիլէր
 օրատա օլմայաճագ տըր տէմէք տիր : «Սմէլ-
 լէրի շէրիլ օլան , վէ հէր քէօթիւլիւք իլէյէն
 նուրտան իքրա՛հ” էտէր : Լաքին էօթէտէ պու
 տիւնեանըն գարանըզ մէնզարէլէրի թէք-
 րարլանմայաճագ : «Օրատա կէճէ օլմայա-
 ճագ” :

Ձիյատէսի , վէ պիր հիսապա կէօրէ պուն-

տան տա պէտքերի վար տըր : Տէրունտէ, էսքի
 ատէմտէ պագի դալան կիւնահ եիւզիւնտէն
 միւ՛մինին միւսթաղրագ օլտուղու կէճէ նիչէ
 քէրրէ տահա տէհչէթլի վէ գարանլըղ տահա
 գոյու օլուր : Յիլ վագը՛, քէնտիսի էհլի իման
 տըր . Ալահըն թապի՛աթը վէ վա՛տլարը հագ-
 գընտա հավասը պէրրագ օլուպ քէնտիսի նուր-
 տա սաքին օլուր : Լաքին արա սըրա վագըթլար
 տախի օլուր քի՛, իմանըզա՛իֆլէնի, քէնտիսինի
 շիւպհէլէր վէ վէպլէսիլէր գուշատըր, վէ էթ-
 րաֆընը զուլմէթ սարար : Յիլ վագը՛ թէվ-
 պէքեար տըր . Գրիստոս Յիսուստա եհնի
 մախլուգ տըր . իմանլէ Յիսուսա մէրպուլթ օ-
 լուպ անըն հայաթընա մալիք օլտուղունու
 հիսս էտէր : Յագաթ, պա՛ղէն կէճէ կէլիւր :
 Պէտխուլարը պաշ գալտըրըր վէ քէնտի անլէրէ
 մաղուպ օլուր : Մագիինին կիւնահլարը սիւրիւ
 սիւրիւ կէօղիւ էօնիւնէ տիգիլիպ՝ իւզէրինէ
 տաղլար կիպի պասար : Իմանը, թէվպէսի վէ
 Յիսուսա՛ ալագասը հագգընտա գալպինտէ
 շիւպհէլէր վէ գօրգուլար ույանըպ տէրունի
 պիր մուհարէպէ մէյտանը օլարագ, «Պէն
 նէ՛ պիչարէ ատէմ իմ՛» տէր . վէ թէքրար փէր-
 տէ շէքիլիպ Յիսուսուն եիւզիւնիւն թէպէս-
 սիւմինի կէօրմէսինէ, վէ լաթիֆ սէտասընը
 իշիթմէսինէտէք ըուհանի խուսուստա զուլ-
 մէթտէ վէ ահ ու էնին իչինտէ գալըր : Յա-

դաթ չօգ կէչմէղտէն պու հալար էնճամա է-
 րէճէք : Ատէմ ճէննէթէ, շօլ հուտու-
 տընտան ֆէսատ վէ կիւնահըն իլէլ էպէա
 թարտ էտիլտիլի գուստիլէթ՝ ալէմինէ գատէմ
 պաստըգտան սօնրա, պու ըուհանի չալգան-
 թըլար արթըգ խիթամ պուլաճագ : Յիսու-
 սըն հուղուրույա Գալիլիա տէնիղինտէ վագը՛
 օլան շօլ միւհէյիպ ֆուրթունալը կէճէ այ-
 տընլըղա թէհավիլիւ էյլէտիլի միսիլիւ, «գան-
 տիլի Գուզու՛» օլան տիյարտա տախի «արթըգ
 կէճէ օլմայաճագ տըր» :

4. կէճէ, հիւ-հիւ ու փերէ վէ րէրո՛ ալամէթի
 տիր : Սճա՛իպ տէյիլ տիր քի, ինսան կէօ-
 զիւնիւ տիւնեայա աչար աչմաղ նուր արար :
 Գունտագտաքի մա՛սուճա պիլէ գարանլըգ
 մէնֆուր օլուպ՝ կէօղլէրի գանտիլին՝ ալէվինի
 վէ սէմանըն մահիթապընը թա՛գիպ էտէր .
 չիւնքի նուր՝ հայաթ, սա՛ատէթ վէ մէ՛սէր-
 րէթ տիր . վէ գարանլըգ պունուն աքսի :
 Ագշամըն եագլաչմասը խասթայա մուճիպի
 էնտիչէ օլուպ՝ չաֆաղըն պաշլամըլ օլմասը
 խապէրի անըն իչիւն էն պէօյիւք միւթտէ-
 լէրտէն տիր : Յիլ վագը՛ կէճէ, ինսան՝ էօմ-
 րիւ իչիւն փէք միւնասիպ պիր շէպհ տիր .
 Դօմրիւ գարանլըղա թահվիլ էտէն սէպէպ-
 լէր պիր եա իքի օլմայըպ միւ՛մին տախի
 անլէրտէն ազատ տէյիլ տիր : Չօղլարը սըղա-

տան գօլերա, թա՛ուն, հարիգ եա զէլզէլէ
 աֆէթլէրի քէնտինի տէ պուլուր: Հէր ճէհտ
 ու զայրէթինէ ըաղմէն, նիչէ քէրրէ, իդպալ-
 աղլըդ տէնիլէն շէյ անըն եադասընը պրադ-
 մայըպ՝ էօլմէյէճէք պիր կէչիմ գօլալամադ-
 տան իքի եանընը կէօրէմէզ: Պէլքի պախթ-
 օրդ պիր թէ՛էհհիւլ, եա տիւզէնսիզ պիր
 ֆամիլեա, սէնէլէրինի զամ իլէ տօլտուրուր:
 Օլուր քի սաղլամ վիւճուտ մարաղլանըպ
 քէնտինի սէնէլէր իլէ եաթաղա էսիր էտէր,
 եա տա պէլքի, կէնճ եաշընտա պիր դաշ եէ-
 թիմ իլէ տուլ գալըպ՝ այտընըդտա վէ խօշ
 խայալար իլէ պաշլատըղը 'էօմը՝ պիրտէն
 սօնու պէլլիսիզ պիր դարանըղա տիւշէր:
 Շու նաղիք վէ պէնդի քէսիք խաթունա պադ-
 կէճէ խայլըճա էսքիմիշ, քէնտի իսէ պիր
 դա՛իֆ ըշըդ էօնիւնտէ, թապի՛աթա զօր է-
 տէրէք իյնէ չալըյօր: Էթրաֆընտա, էսքի
 փիւսքիւլէր իչինտէ եաթան պիր դաշ էօք-
 սիւզէ պիր դուրու էքմէք թէտարիք էթմէք
 իչին չապալանըյօր: Չա՛իֆ վիւճուտ թէ-
 համիւլտէն գալմըշ: Էնճամ զաֆլէթ պասա-
 ըադ իյնէ էլինտէն տիւշէր, վէ չօդ կէչմէզ-
 տէն ույանըպ անը թէքրար արամադ իւզրէ
 դրսա պիր ույգույա տալար: Մէսուր օլ՝
 էյ՝ միւ՛մինէ, իչին տա՛իմա պու օլմայաճադ
 տըր: Ճէննէթտէն, շօլ գափուլարընտան տէրտ

ու քէտերին կիրէմէյէճէյի մահալտան փէք
 իրադ տէյիլ սին: «Օրատա կէճէ օլմայաճադ՝»
 5. կէճէ էօլմէ Բեւալհի րե. վէ հարֆիլէն,
 էօլիւմ վագթը տըր: Սէպէպինի պիւէք պիւ-
 մէսէք, պու պիր էմր ի միւսպէթ տիր քի,
 վէֆիլյաթըն չօլու, 100տէ 60—70ի, կէճէտէ
 վազը՝ օլույօր: Պիւ Բե+ Կէճէնին կէօզ եաշլա-
 ընը քիմ վասֆ էտէ պիլիր: Յիսուս պիլէ
 տօսթունուն մէզարը էօնիւնտէ աղլատը. վէ
 պու՝ տէրտիմէնտլէրէ միւժտէ տիր: Նէ՛ չօդ
 սաղ սաշլըլար, քէնտիլէրի իչին հաղըրլատըդ-
 լարը մէզարլարա, շէյխուլիթլէրինին տայաղը
 վէ թէսէլլիսի օլաճադ օլան կէնճ էվլատլա-
 ընը եաթըրտըլար: Սէմուլ ըիւզկեարընտան
 տահա մուհլիք օլան գօլերա, վէպա վէ վէրէ-
 մին սիքլօնու էօնիւնտէն հէր սէնէ միլեօնլար
 տէվրիմէքտէ տիր, օ տա էքսէրիյէ ինսան-
 լարըն էն տիլպէր վէ էն իւմիտլիլէրի: Պու ի-
 լէլ ու էմրաղըն էնճամը նէրէտէ դարար
 գըլաճադ տըր: Սնճադ պիր եէրտէ. Յօվճան-
 նէսին վահիտէ կէօրտիլիւ ճէննէթտէ. չիւնքի
 անճադ օրատա «Սլահ անլէրին կէօզլէրինտէն
 ճիւմէ կէօզ եաշլարընը սիլէճէք, վէ արթըդ
 էօլիւմ օլմայաճադ տըր:» Նի՞ չիւն օլմայաճադ.
 չիւնքի էօլիւմիւն սէպէպի օլան կիւնահ օրա-
 տա պուլունմայաճադ. չիւնքի, «Պէն եաշա-
 ըրմ, սիզ տախի եաշայաճադսընըղ» տէյէն

Հայաթ քէնտիսի անլէրին հայաթը օլաճադ տըր: “Օրատա արթըդ կէճէ օլմայաճադ:” Պու տէմէք տէյլը մի տիր քի, օրատա արթըդ այրըլը օլմայաճադ. էճղախանէ եա հէքիմ արթըդ արանըլմայաճադ. արթըդ ճէնադէ շանը իշտիլմէյէճէք. էյթամխանէլէրէ լիւ զում գալմայաճադ, վէ պիրիճիլինի մէզարա կէօթիւրէն Նայինլի գարընըն վադը՝ասը արթըդ թէքրարլանմայաճադ:

Զա՛աֆ վէ ՛աճղ, ճահիլլիք վէ անըն սէ մէրէլէրի, կիւնահ վէ անըն նէթիճէլէրի, էն վա՛ ի տէրալէր վէ իզթիրապլար, խասթալըդ վէ էօլիւմ, — պու շէյլէրտէն խալի պիր մահալ պուլունտուղու միւթտէսի քեա՛քքի հէր ֆէրտէ վէրիլէ պիլէյտի: Պու սըրատա ՛աճէպա թէվ պէսիզ կիւնահքեարա տէնիլէճէք պիր սէօզ էօ՞գ մու տըր: էյվա՛հ, կիւնահընտա տէվամ էտէնէ վէրիլէճէք պիր թէսէլլի քէլամը օլ մատըգտան պաչգա, մուղայիրինի տէմէք ար զու օլունմայան պիր վազիֆէ իճրասընտա պու լունմադ տըր: էօյլէլէր իշին միւսթագպէլ ՛էօմրիւն վէրէճէյի պիր միւթտէ էօգ: Հազրէթ ի Յոբ օրասընը “տիյարը զուլմէթ վէ զըլլը մէվթ” թէամիյէ էյլէմիշ տիր (Յոբ 10. 21տէ): Յիսուս օլ հալա, “զուլմէթ ի խարիճիյէ” իամինի վէրմիշ տիր: Պետրոս առաքեալ պէօյլէլէր հազգընտա սէօյլէր իքէն (2 Պետ. 2.

17տէ) “Գօյու գարանըդ իլէլ էպէտ անլէր իշին սագլանմըշ տըր” տէր: վէ Յուգա առաքեալ (13իւնճիւ պէթտէ) “Շիտտէթլի զուլմէթ անլէր իշին իլէլ էպէտ հըֆզ օլունմուշ տըր” պույուրուր: վահի քիթապընտա (14. 11տէ) տախի մուհարէր տիր. “Սնլէրին ՛ազապընըն տիւմանը իլէլ էպէտ էօգարը չըգար:” Պունուն ճիւմէսի տէմէք տիր քի, թէվպէսիզ իշին օրատա ԿիիՆՏիիՉ օլմայաճադ: իմտի կիւնահը զուճագլայըպ անընլէ էյլէնմէք նէ՛ պէօյիւք համագաթ տըր: Պարութ մախզէնինտէ աթէշ իլէ օյնանըլը՞ մը: Ուչրում քէնարընտա ույունուլը մը: Կիւնահքեարլար կէճէտէ էաշատըլարը սէպէպ տէն հագիգի մէնֆա՛աթլարընը կէօրմէյօրլար: Հասէտին, զարաղըն, նէֆսիէրէսթլիյին վէ ճիսմանի հէվա ու հէվէսին գօյու տիւմանը իշինտէ էաշատըգճա, զարը՛պ մի տիր քի, էանլը թարիգէ սիւլիւք էթսինլէր: Պէօյլէլէրին մէսլէյինտէ կէօրիւտիլիւ իւզրէ, էյլէնճէ նամընը թաշըյան կիւնահլար, փարլագ կէօրիւնէն արգատաշըլար, խայրը տէյիւ խայալ օլունան թէ՛հհիլլէր վէ գըսա էօլլարտա արանըլան սէրվէթ քէնտիլէրի նէրէլէրէ տօշրու սէվզ էտէճէլլինի անլամադ միւշքիլ տէյիլ տիր: Պու հալլար քէնտի թալիպլէրինի պինլէր վէ օն պինլէրլէ, մահպէսլէրէ, խաս.

38739-67

Թախանէլէրէ, Էճէլսիզ Էօլիւմլէրէ, վէ Էն տէհչէթլիսի, ախլազի խարապիլյէթէ կէօթիւր տիւքտէն պաչգա, կէնճ վալիտէյնլէրինի տէ վազթընտան Էվվէլ ազ սաչլը իխթիյարլարա Թահվիլ Էտէրէք, սա'ատէթ մէրքէզլէրի օլաճազ օլան օճազ պաչլարընը մաթէմխանէլէրէ տէօնտէրմիչ տիրէր: Պունլար կէճէտէ, Էի Էօն կէճէտէ իչլէտիլէր, վէ անըն իչիւն թէօքէզէ օղրատըլար: Հալ պէօյլէ իքէն տէ, Ալլահըն միւսա'ատէսիլլէ հալա 'ինայէթ տիւնեասընտա եաչատըզճա, վէ թէֆրիզ վէ ինթիխապ գուվ վէթինէ մալիք օլտուզճա, հալա զուլմէթի նուրա, կէճէյի կիւնտիւզէ վէ ճէհէննէմի ճէն նէթէ չէվիւմէք քէնտիլէր իչիւն միւմքին տիր: Ալլահըն խէլաս Էտիճի գուտրէթ վէ քէրէմի նէ հուտուտ եօգ տըր: «Էյ ուլույան գալզ, վէ Էօլիւլէրտէն տիրիլ, վէ ֆրիստոս սանա շիֆա վէրէճէք տիր:»

Անլաչլարընա կէօրէ, վահի քիթապընըն Թահրիբ օլունմասընտան պիր պէլլի մագսէտ, օլ էյամտա, հէմ հէր 'ասրտա, միւ'մինլէրէ ճէսարէթ վէրմէք իտի: Պու տիւնեամըզ գօճաման շէմսին Էթրաֆընտա միլիօնլարճա տէֆա' տէվր Էթմիչ իսէ, 20-30 տէֆա' տա հա ֆըրլանմասը չօզ վազըթ ալմազ: Միւ'մին, իխթիյարլըգտան վէ մէզարտան գօրգմազ: Էյ միւ'մին, կէօզլէրինտէ վէ տիզլէրինտէ

զա'աֆ մը հիսս Էտիյօրսուն. տօսթլարընըն գօնուչտուզլարընը իչիթմէքտէ արթըզ կիւճիւլ յիւն մի օլույօր, կէճէլէր սանա, Էվվէլքին տէն ուզոճն մը կէօրիւնիւյօր. գամէթիլտէ մէյլ մի միւչահատէ օլունույօր. օթուրուպ գալզմազ սէնին իչիւն պիր հիսա'պ մատտէ սի մի օլմուչ տըր: Միւսթէրիհ օլ, եէնի տիւնեատան իրազ տէյիլ սին: Պիլիւրմ եալընըզըզ հիսս Էտիյօրսուն, լաքին օգու Եսայինին 60ընճը պապընըն սօն այէթլէրինի: «Արթըզ կիւնէչին պաթմաչաճազ, վէ այըն Էքսիլմէյէճէք, զիրա սէնին Էպէտի նուրուն Եհօլա օլաճազ. վէ մաթէմ կիւնլէրին խիթամ պուլաճազ տըր:»

«Օրտա քէտէր տէրտ ու էլէմ վէրմէզ արթըզ սըզլէթ. Զիւնքի կիւնահ, Իպլիս, Էօլիւմ էթմէզ մուզարէնէթ. վէ ֆէնանըն Շահը սիլէր կէօզտէն կէօզ եաչընը. իթիթամ պուլմուչ տըր պու սէֆէր, կէչմիչ իզ իրտանը:»

Բապարմըզ պիր սըրատա Զբըեդէոս օլուլարընա՝ «Նէ իսթէտիլինիզի պիլմէզսինիլ» տէտի: Պիզ չօզ քէրրէ անլէր կիպի արդուլարտա պուլունուրուզ: Նէ օլսա, սէմալի ֆէտէր միւսա'ատէ Էթսէ տէ, կէօրմէք հաս

րէթիլէ սուզան օլտուղումուզ սէվկիւկիւլէ-
 ըիմիզ կերի պիզէ տէօնտէրիլսէլէր: Նէ՛,
 եէթմէ՞զ մի: Անլէր կիրիֆթար օլտուղումուզ
 տէրտ ու էլէմլէրէ պիր քէրրէ տահա՞ մը
 կիրսինլէր: Շու՛ 'էօմրիւն հէրարէթ վէ պիւ-
 ղուտէթիւնտէն պիր քէրրէ տահա՞ մը սըզլան-
 սընլար: Պիր տահա՞ մը էնվա՛ի մարազլար-
 տան թութուլուպ ուզուն ուզուն եաթսըն-
 լար: Պիր տահա՞ մը «Շաֆագիրա՞զ մը՞» տէյիւ
 սու՞ալլար էյլէսինլէր: Պիր տահա՞ մը էճէլ
 իլէ օլրաշըպ ճան հէվլինին սօն թէրլէրինի
 տէօքսիւնլէր: Խա՛յր, պունա ըաղը օլամազ
 ըզ: Պունտան մա՛տա, շուրասը տա տիւշիւն-
 մէյի տէյէր քի, անը թէքրար եանընտա
 կէօրմէքլէ սէն քէնտին մէսրուր օլտուղուն կի-
 պի, 'աճապա օ տա քէյֆլէնէճ՞էք մի. սէնին
 կիւլտիւյիւն կիպի 'աճապա օ տա կիւլէ պիլէ-
 ճէք մի: Բեթանիալը Ղազարոս իքինճի տէ-
 Փա՛ պու 'էօմրէ կիրտիքտէն սօնրա եաշատը-
 ղը միւտտէթտէ ալա կիւլմէմիշ տիր տէյիւ
 էտիլէն ըիվայէթ հազիդէթտէն փէք օ գա-
 տար իրագ կէօրիւնմէյօր: Գուզունուն տիւ-
 յիւնիւնտէն կէլէն պիրիսինի սէն պուրատա
 նէ՛ եօլ իլէ ֆէրահլանալըրա պիլիրսին: Կէօզ
 եաշսըզ մէսէրրէթ, կէճէսիզ կիւնտիւզ, լէ-
 քէսիզ գուտսիյէթ, վէ չալգանթըսըզ հայաթ
 նէհրի եէրինէ սէն անա նէ՞ թէքլիֆ էտէ պիւ-

յիրսին: Սէմանըն ալթուն թամպուրարընա
 տօգանան փարմագլարա հա՞նկը ուսթատըն
 քէմանընը, վէ սէրաֆիմ՝ ահէնկինի տինլէմիշ
 գուլագլարա հա՞նկը գօնսէրի թագտիմ՝ էտէ
 պիլիրսին: Իւչիւնճիւ կէօյէ գափըլան, վէ
 տիւնեանըն կէօրէ կէլտիյի էն մէշհուր գալէմ՝
 սահիպլէրինտէն պիրի թանըլան Պօղոս պիւ-
 լէ, խէլաս պուլմուչլարըն սա՛ատէթիւնի վէ
 սէմանըն ճէլալընը վասֆտա 'աճիզիք հիսս
 էտէրէք «Ալահըն քէնտիսինի սէվէնլէրէ հա-
 զըրլատըղը շէյլէրի կէօզ կէօրմէմիշ, գուլագ-
 իյիթմէմիշ, վէ ինսան ֆէքրինէ կէլմէմիշ տիր՞
 տէմէքլէ իքթիֆա էյլէմիշ տիր: 'էօմրիւն
 էնվա՛ի ֆէլաքէթլէրինէ, խասթալըղըն, ֆագըրը
 հալըն, ըուհանի ֆուրթունալարըն, վէ խու-
 սուսա էօյիւմին քէսքին օգլարընա հէտէֆ
 օլմուշ միւ՞մինլէրին գուլաղընա նէ՛ խօշ տըր
 վահի ի Եուհաննատան կէլէն պու սէտա.
 «Արթըզ նէ աճըգաճագլար վէ նէ տէ սու-
 սայաճագլար տըր: Անլէրի նէ կիւնէյ, նէ տէ
 պիր նէվ՛ի հէրարէթ արթըզ վուրմայաճագ-
 տըր. զիրա թախթըն օրթասընտա օլան Գու-
 ղու անլէրի կիւտէճէք, վէ անլէրի հայաթ
 փունարըլընա կէօթիւրէճէք տիր: Ալահ
 տախի կէօզլէրինտէն հէր կէօզ եաշընը սիլէ-
 ճէք տիր՞»: Նէ՛ խօշ տըր տիւշիւնմէք քի, 'իւ-
 լէլ ու էմրագա միւպթէլա չիւրիւք պիր ճէ-

սէտ, ըստին թէրագդըսընա մանի՛ օլան ա-
ղըր պիր վիւճուտ օրատա պուլունմայաճագ,
պուրատա սէմասընը դարարտան կիւնահ օրա-
յա տիւխուլ էթմէյէճէք, վէ ըահաթընը իխ-
լալ էտէն ֆէսատ անտէն թէպի՛տ օլունաճագ
տըր: Համտ օլսուն, օրատա կէճէ վէ էօ-
լիւմ օլմայաճագ:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL1082693

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0653050

